

Maak kennis met 'onze man aan de top'

AOOI WILLEM TANIS

Lang gekoesterde onderofficieren wens ingewilligd, Landmacht-adjutant benoemd

Op een zonnige dag in juli 1997 snerpt in een van de talloze burelen van het Supreme Headquarters Allied Powers Europe (SHAPE) in België een telefoon. De stafadjutant van de Nationaal Vertegenwoordiger van Nederland bij SHAPE neemt op en hoort: 'Willem, met René, heb jij zin om Landmacht-adjutant te worden?....'

Wij dat, zijn de COKL-adjutant, de divisie en brigadeadjutanten en ik, willen jou voor die functie voordragen. Wat vindt je daarvan?

Even is adjudant Willem Tanis na deze wat abrupte vraag van zijn oude bekende, Krijgsmachtadjutant René Clausen, uit het veld geslagen.

Zijn gedachten flitsen terug naar een gesprek dat hij zo'n zeven jaar eerder voerde met de Legerkorps commandant. Samen met een aantal collega's dat, net als hij, een cursus aan de 'United States Sergeants Major Academy' (USASMA) in Amerika had gevolgd bespraken ze de positie van onderofficieren in de KL. En dan in het bijzonder die van de onderofficier naast de commandant. Op een herhaalde en zeer indringende vraag van de toenmalige Commandant 1 LK, 'wat hij zélf eigenlijk wilde' had hij toen geantwoord: 'Als ik voldoende speelruimte zou kunnen krijgen, me gedragen zou weten door m'n collega's en die functie zou bestaan, zou ik wel KL-adjutant willen worden'.

Echt lang hoeft hij nu dan ook niet over de vraag na te denken: 'Als ik gedragen word door de onderofficieren zou ik het een grote eer vinden die functie te mogen krijgen'.

Om verzekerd te zijn van voldoende draagvlak consulteren de adjutanten de onderofficieren in hun ressorts. Hoewel niet iedereen precies weet wie die in dat verre België opererende Willem Tanis precies is, stemmen zij unaniem in met diens kandidatuur. Aan één van Tanis' belangrijkste voorwaarden, de steun van het onderoffi-

cierskorps, is daarmee voldaan.

Krijgsmachtadjutant Clausen meldt dan ook aan de BLS:

'Adjutant onderofficier instructeur der Limburgse Jagers W.M. Tanis is door zijn collega onderofficieren voorgedragen om als allereerste in de Nederlandse geschiedenis de functie van Landmachtadjutant te bekleden.'

Per 1 mei 1998 is adjudant onderofficier W.M. Tanis benoemd tot 'Landmachtadjutant'.

Amerika

Behalve allereerste 'KL-adjutant' is Tanis ook de eerste landmacht-onderofficier die een cursus aan de USASMA in Amerika mocht volgen.

Een gelegenheid die hij, naar het lijkt, ongewild voor een groot deel aan zijn eigen optreden in de toenmalige Raad van Advies Onderofficiersopleidingen te danken heeft gehad.

Landmacht-
adjutant Tanis:
...grote eer...

Samen met de huidige COKL-adjutant, W. den Hartog, hield hij, als vertegenwoordiger van het Legerkorps, daar een gloedvol betoog over de kwaliteiten van onderofficieren. 'Die gaan verder dan het leidzaam volgen van de commandant en het letten op details', was de kern van hun boodschap.

Onderofficieren kunnen uitstekend functioneren naast hun commandant, als ze tenminste de kans hebben gekregen om zich te ontwikkelen, bijvoorbeeld door het volgen van een cursus in het buitenland' onderstreepden ze hun uiteenzetting. In feite zijn zij daarmee de eersten die de gedachte 'Onderofficier naast de commandant' in de KL propageerden. Spoedig daarna krijgen Tanis en Den Hartog te horen dat één van hun naar Amerika zou mogen om de cursus aan het USASMA te volgen. Goed overleg tussen beide collega's leidt er toe dat, toen nog sergeant-majoor, Willem Tanis zich met zijn gezin inscheept en ruim een halfjaar later met een oorkonde, een hoofd vol ideeën en een bulk aan ervaring rijker naar Nederland terugkeert.

Revolutionair

Hij krijgt de gelegenheid deze ideeën en ervaringen in een evaluatieverslag te presenteren aan onder meer de BLS en aan aantal andere hoge beleidsfunctionarissen. Een bewerking van dat verslag verschijnt ook als artikel in 'De Onderofficier' van januari 1992.

Opvallend is dat een groot aantal van toen revolutionair lijkende

ideeën inmiddels vrijwel geruisloos gemeengoed zijn geworden in de KL. 'Onderofficier naast de commandant', 'onderofficieren leiden onderofficieren op' 'all ranks messes', sporttest' en 'het nadenken over nut en functie van uitloop-rangen' zijn enkele zaken die hij eind '91 al aan de orde stelt.

Nieuwe gedachte

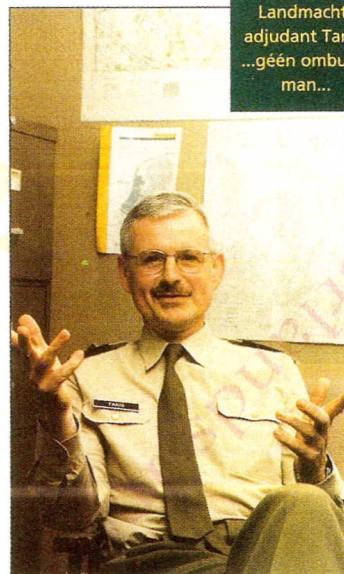
Hoewel het naar zijn eigen idee niet direct de meest voor de hand liggende functie is en hij 'liever direct voor het onderofficierskorps aan de gang was gegaan' krijgt hij na terug keer uit de States een baan aan de KMA. Bataljons adjudant van het Cadetten bataljon. De toenmalige BLS is van mening dat de relatief nieuwe gedachte 'onderofficier naast de commandant' allereerst binnen de KMA moet worden uitgedragen om zodoende toekomstige officieren te doordringen van nut en noodzaak van een dergelijke functionaris. De vervolgfunctie ligt meer in de lijn van een internationaal opgeleid onderofficier, hoewel hij daar ook niet rechtstreeks iets voor KL-collega's kan betekenen: Adjudant in de staf van de Nationaal Militair Vertegenwoordiger van Nederland bij Supreme Headquarters Allied Powers Europe (SHAPE) in België. Zijn directe commandant daar, brigade-generaal Karsing, fungeert, oneerbiedig gesproken, als verlengstuk van de Chef Defensie Staf voor Nederland. Tanis weet zich mede door zijn 'Amerikaanse avontuur' zeer verdienstelijk te maken in dit internationale gezelschap. Met name bij de Amerikanen weet hij 'ingangen' te vinden

die voor veel anderen verborgen, of op z'n minst gesloten blijven. Tot zijn takenpakket behoren werkzaamheden waar een onderofficier eigenlijk alleen maar van kan dromen. 'Liason in zaken met betrekking tot het 'Partnership for Peace', de uitbreiding van de NAVO met enkele voormalige oostblok landen, coördinatie van alles wat met de Nederlandse inbreng in SFOR te maken heeft, regelingen rond de International Police Task Force, zaken rond het aanhouden van oorlogsmisdadigers in Bosnië, coördinatie van het vervoer van deze lieden naar het Tribunaal in Den Haag, om maar eens een paar hooggelegen zijstraten te noemen.

Hij geeft dan ook volmondig toe dat hij dit soort uitdagingen in zijn nieuwe baan wel degelijk zal missen. Aan de andere kant biedt de nieuwe functie hem zoveel mogelijkheden volledig en uitsluitend voor de KL onderofficier bezig te zijn dat het afscheid van SHAPE hem niet al te zwaar is gevallen.

Taak

Hoewel hij zijn eerste officiële gesprekken met de BLS nog moet hebben en zijn nieuwe chef nog niet persoonlijk kent heeft Tanis

Landmacht-adjudant Tanis: ...géén ombudsman...

over zijn toekomstige taak al wel een aantal ideeën.

'Ik ben niet in de Landmachtstaf om daar de onderofficieren eens even te promoten. Nee, ik ben ingehuurd om op het niveau van de BLS te acteren als onderofficier. De speelruimte waarbinnen ik kan acteren moet nog worden vastgesteld en veel zal afhangen van de eerste gesprekken die ik daarover met de BLS zal hebben. Ik kan mij bijvoorbeeld voorstellen dat ik hem vergezel tijdens de bezoeken die hij aflegt. Niet als zijn toegevoegd, maar binnen zijn delegatie

Adjudant onderofficier instructeur Willem Tanis is geboren in 1951 te Dirksland op het Zuid-Hollandse eiland Goeree-Overflakkee.

Na het vervullen van de voor een onderofficier der Infanterie gebruikelijke functies als groepscommandant, OPC, een toegevoegd Staffunctie, klassecommandant OCI en CSM kreeg hij in 1991 als eerste landmacht onderofficier de gelegenheid de 'Command Sergeant Majors' cursus aan de 'Sergeants Major Academy' in Amerika te volgen. Na zijn terugkeer in Nederland kreeg hij een plaatsing als Bataljons Adjudant aan de KMA gevolgd door een functie bij SHAPE in België. Tanis is gehuwd, vader van twee dochters en woonachtig in Steenwijk.

Vrijwel gelijktijdig met de benoeming van adjudant Tanis hebben de Bevelhebber van zowel Luchtmacht als de Koninklijke Marechaussee ook een adjudant-onderofficier in hun staf benoemd. Binnen de Koninklijke Marine is de benoeming van een Marine-adjudant nog een punt van overweging. Benoeming van een Leger-korpsadjudant is op handen. De plannen daartoe zijn in een vergevorderd stadium. Over de benoeming van een NATCO-adjudant zijn de besprekingen gaande.

zelfstandig opererend. Ik ga er namelijk van uit dat de KL adjudant onafhankelijk optreedt. Daarom zal ik daarnaast dan ook zelfstandig bezoeken afleggen bij de eenheden. In het begin zullen die vooral oriënterend en verkennend zijn. Landmachtadjudant is tenslotte een nieuw fenomeen'. Zijn nieuwe werkplek in de Prinses Julianakazerne, het domicilie van de Landmachtstaf, is pal naast die van de BLS ingericht. Onderofficier naast de Commandant dus letterlijk náást de commandant. Zijn officiële installatie zou plaatsvinden in diezelfde, op zich zeer representieve Prinses Juliana-kazerne. Tanis echter stelde voor deze voor het onderofficierskorps zo belangrijke gebeurtenis op de 'de bakermat van de KL onderofficieren', de KMS dus, te laten plaatsvinden. De BLS kon zich in dit voorstel vinden en zo vormde op 8 mei 1998 de Van Horne kazerne te Weert het decor van de installatie van de allereerste landmacht-adjudant.

Organisatiebelang

Tanis benadrukt nog eens extra géén ombudsman te zijn. 'Als Landmachtadjudant focus ik me op de missie; de opleiding en training. De missie staat bij mij voorop. Ik dien het organisatiebelang. Hoe voert de man z'n taak uit, wat valt er te verbeteren...?' Ik behartig dus geen individuele belangen, daar zijn andere instanties voor. Nee, ik ben er om te coachen, te begeleiden en te fungeren als klankbord voor commandant en werkvloer. Het feit dat ik onderofficier ben en hun taal spreek maakt me juist voor de categorie onderofficieren heel aanspreekbaar. Daar zal dan ook mijn grootste zorg liggen, het onderofficierskorps op de werkvloer. Zij immers vormen de basis van ons bedrijf. Ik vind dan ook dat we allemaal, waar we ook werken in onze organisatie, in onze taakuitvoering ons moeten focussen op de werkvloer. Of je nu praat over opleidingen of over het opstarten van een nieuw project, het begint op de werkvloer. Volsta dus niet met het maken van een mooie staf studie

zonder 'naar beneden te kijken' wat voor uitwerking die op de werkvloer zal hebben.' 'To take care of soldiers', vat Tanis zijn missie in de taal die hij tot nu toe dagelijks bezigde, samen. Desgevraagd onderschrijft dan ook van harte de lijfspreuk van de CDS: 'De man op de werkvloer is mijn bestaansrecht.'

Niveau

De vraag in hoeverre een onderofficier nog als onderofficier kan functioneren op een dergelijk hoog niveau en de taal der onderofficieren kan blijven spreken is voor Tanis niet aan de orde. 'Luister, je moet tegen een onderofficier, op welk niveau dan ook, niet zeggen: "Maak es wat beleid en ga dan eens op de werkvloer kijken wat het oplevert". Nee, commandanten maken beleid. Onderofficieren zijn bij uitstek geschikt om de werkelijke effecten van dat beleid op te pikken en daarover met de commandant, al dan niet stevig, van gedachten te wisselen. Resultaat zou kunnen zijn dat de commandant z'n beleid bijstelt op advies en aanwijzing

De nassaublauwe nestel waaraan de Krijgsmachtadjudant herkenbaar is, zal ook de uitmonstering voor de Krijgsmachtdeeladjudanten, waaronder dus de Landmachtadjudant, zijn.

Even maakte een officier zich in een vergadering bezorgd over de vraag of deze nog maar pas bestaande onderscheiding wel tijdig voor de installatie adjudant Tanis voorhanden zou zijn.

'Anders moet adjudant Clausen de zijne maar even uitlenen' was zijn oplossing. Waarop Clausen, ook in de bewuste vergadering aanwezig, nadrukkelijk wijzend op zijn stippen, de gevleugelde onderofficiers uitdrukking 'Al geregeld' uitsprak. Zich nader verklarend deelde hij mee dat hij indertijd op voorhand maar vast vijf exemplaren besteld had, een voor hem zelf en voor zijn toekomstige collega's van Landmacht, Luchtmacht, Marine en Koninklijke Marechaussee elk ook een.

van die onderofficier, dat wel, maar beleid maken blijft typisch het domein van de officier. Evenmin maakt hij zich zorgen over de acceptatie van het fenomeen 'onderofficier naast de commandant' door het officierskorps. In de praktijk, zo ontdekte hij, is dat al vrijwel geaccepteerd. Het merendeel van de officieren is inmiddels overtuigd geraakt van de waarde voor de organisatie van een ervaren en kundig onderofficier op de verschillende niveaus.

'Mijn grootste zorg zal uitgaan naar de werkvloer'

'Niet tegen een onderofficier zeggen: maak es wat beleid'

'De onderofficier naast de commandant' aldus Tanis, is niet iemand die nog carrière hoeft te maken. Neen, hij is de geaccepteerde figuur naast de commandant die zonder verborgen agenda open en eerlijk kan communiceren naar alle categoriën.'

Veel pionierswerk op dat gebied is, zo weet Tanis, verricht door de nu al functionerende collega's zoals de krijgsmacht, divisie, COKL, brigade en korps- en regimentsadjutanten. Zijn aantreden ziet hij dan ook als een versterking van de inmiddels ontstane structuur waarin onderofficieren naast de commandant een wezenlijke bijdrage leveren aan de kwaliteit en professionaliteit van de Koninklijke Landmacht.

W.P

